Infectious Disease Simulator

1. Introducere

Scopul acestui proiect este analiza evoluției unei boli infecțioase într-un oraș mic, conform următoarelor reguli:

- 1. În oraș locuiesc N oameni, dintre care, inițial, K sunt infectați cu o boală.
- 2. În fiecare dimineață, oricare doi oameni se întâlnesc exact o dată și dacă unul este infectat și celălalt nu, acesta din urmă are o probabilitate de p% de a deveni infectat.
- 3. Oamenii se pot vindeca. În fiecare seară, o persoană bolnavă are o probabilitate de q% de a se vindeca.
- 4. Dorim să aflăm valoarea medie așteptată a numărului de persoane care sunt infectate după Z zile.

2. Calculul teoretic al valorii

Algoritmul descris mai jos calculează cu exactitate valoarea medie așteptată a numărului de persoane care sunt infectate după Z zile, folosind doar parametrii problemei.

Pentru început, algoritmul calculează care este probabilitatea unei persoane să devină infectată într-o dimineată în care *i* dintre persoane sunt infectate cu următoarea formulă:

```
infection_chance[i]=1-(1-p/100)**i
```

Acum, algoritmul calculează valorile matricei inf[i,j] care reprezintă probabilitatea ca dacă începem ziua cu i persoane infectate, să avem j persoane infectate la prânz cu următoarea formulă:

```
inf=np.zeros((n+1,n+1),dtype=float)
for i in range(1,n+1):
    for j in range(1,n+1):
        if j<i:
            inf[i,j]=0
    else:
        inf[i,j]=scipy.special.comb(n-i, j-i)*(
            infection_chance[i]**(j-i))*((1-infection_chance[i])**(n-j))</pre>
```

Idea din spatele formulei este că noi căutăm o submulțime de j-i persoane sănătoase și calculăm probabilitatea ca aceste persoane să se îmbolnăvească, și ca nimeni altrineva

să nu se îmbolnăvească. Coeficientul binomial $\binom{n-i}{j-i}$ apare deoarece putem alege această submulțime în $\binom{n-i}{j-i}$ moduri. Acum că am ale submulțimea, trebuie să înmulțim cu $infection\_chance[i]$ pentru fiecare din cele j-i persoane din submulțime și să inmulțim cu $1-infection\_chance[i]$ pentru fiecare persoană sănătoasă care nu se află în mulțime.

Acum, algoritmul calculează valorile matricei heal[i,j] care reprezintă probabilitatea ca dacă într-o zi, avem i persoane infectate la prânz, să avem j persoane infectate seara cu următoarea formulă:

Idea din spatele formulei este că noi căutăm o submulțime de i-j persoane bolnave și calculăm probabilitatea ca aceste persoane să se vindece, și ca nimeni altcineva să nu se vindece. Coeficientul binomial $\binom{i}{i-j}$ apare deoarece putem alege această submulțime în $\binom{i}{i-j}$ moduri. Acum că am ales submulțimea, trebuie să înmulțim cu $healing\_prob$ pentru fiecare din cele i-j persoane din submulțime și să inmulțim cu $1-healing\_prob$ pentru fiecare persoană bolnavă care nu se află în mulțime.

Acum că avem matricele inf și heal, vrem să calculăm și matricea dp[i][j] care reprezintă probabilitatea ca dacă începem ziua cu i persoane infectate, să avem j persoane infectate seara cu următoarea formulă:

```
dp=np.matmul(inf,heal)
```

Matricea dp este pur și simplu produsul matriceal intre inf și heal deoarece formula

$$dp[i][j] = \sum_{k=1}^{n} \inf[i][k] \cdot \text{heal}[k][j]$$

ia în considerare fiecare caz în care avem k persoane infectate la prânz și această formulă este chiar formula produsului matriceal.

Acum, algoritmul calculează valorile matricei final[i,j] care reprezintă probabilitatea ca dacă în dimineața primei zile, aveam i persoane infectate, să avem j persoane infectate în seara celei de a Z-a zi, după formula:

```
days=Z
final=np.identity(n+1,dtype=float)
for i in range(1,days+1):
    final=np.matmul(final,dp)
```

Matricea final este pur și simplu matricea dp ridicată la puterea Z, deoarece, analog ca și în cazul anterior, înmulțirea de matrice tratează fiecare caz intermediar de a avea x_i persoane infectate după a i-a zi, pentru fiecare $i \in \{1, 2, 3, ..., Z-1\}$

În cele din urmă algorimul calculează și afișează valoarea medie căutată cu ajutorul formulei:

```
initial_cases=K
ans=0.0
for i in range(0,n+1):
    ans+=i*final[initial_cases][i]
print(ans)
```

3. Găsirea numărului de simulări necesare

Pentru găsirea numărului R de simulări necesare pentru a avea o eroare de ϵ cu o acuratețe de a%, vom folosi următoarea formulă dedusă din inegalitatea lui Cebâșev:

$$R = \left\lfloor \frac{\mathbb{V}ar[X]}{\epsilon^2} \cdot \frac{1}{1 - \frac{a}{100}} \right\rfloor + 1$$

unde X este variabila aleatoare care are valoarea i cu probabilitatea final[K][i] pentru fiecare $i \in \{0, 1, 2, 3, ..., N\}$

De asemenea, pentru deducerea acestei formule am folosit următoarea formulă pentru varianța lui S_n :

$$\mathbb{V}\mathrm{ar}(S_n) = \frac{\mathbb{V}\mathrm{ar}(X)}{n}$$

Unde:

$$S_n = \frac{X_1 + X_2 + \dots + X_n}{n}$$

Astfel aplicând inegalitatea lui Cebâșev, acuratețea dorită ne este garantată, dacă alegem $n \geq R$:

$$P(|S_n - \mathbb{E}[S_n]| \ge \epsilon) \le \frac{\mathbb{V}ar(S_n)}{\epsilon^2} = \frac{\mathbb{V}ar(X)}{n\epsilon^2}$$

Mai jos, se găsește codul care afișează acest număr căutat, R:

```
ans=0.0
for i in range(0,n+1):
    ans+=i*final[initial_cases][i]

expected_value=ans
expected_value_of_square=0.0

for i in range(0,n+1):
    expected_value_of_square+=i*i*final[initial_cases][i]
```

```
variation=expected_value_of_square-(expected_value*expected_value
)

accuracy_percentage=95

epsilon=0.25

sim_number=((variation/(epsilon*epsilon)))/(1-accuracy_percentage /100))+1

sim_number=int(sim_number)

print(sim_number)
```

4. Teoria simulării

Cele N persoane din oraș sunt reprezentate cu un vector cu N celule. Numărul din a i-a celulă este egal cu 1 dacă a i-a persoană este bolnavă și este egal cu 0 în caz contrar.

4.1 O singură simulare

Într-o simulare individuală, algoritmul urmează acești pași pentru fiecare dintre cele Z zile:

- 1. Se parcurg toate perechile de oameni. Dacă un infectat se întâlnește cu un sănătos, acesta din urmă se infectează cu o probabilitate de p%.
- 2. La finalul zilei, se simulează procesul de vindecare. Fiecare persoană bolnavă are o probabilitate de q% de a se vindeca.

4.2 Monte Carlo: Algoritmul complet

Algoritmul Monte Carlo execută mai multe simulări pentru a calcula valoarea medie așteptată a numărului de persoane infectate. Pașii principali sunt:

- 1. Se execută R simulări independente, unde R este numărul de simulări necesare pentru a avea acuratețea dorită, care este dat de formula din algoritmul pentru estimarea teoretică descris mai sus.
- 2. Pentru fiecare simulare, se aplică algoritmul descris în secțiunea imediat anteroară.
- 3. După toate simulările, se calculează valoarea medie a numărului de persoane infectate la sfârsitul celor Z zile.

După cele R rulări, rezultatul final este media numărului de persoane infectate, ceea ce reprezintă o estimare destul de bună a valoarii medie așteptată.